

CAPITOLUL V PROTECȚIA NATURII ȘI BIODIVERSITATEA

V.1. Starea de conservare și tendințele componentelor biodiversității

Tendințe privind starea de conservare a ecosistemelor și habitatelor

Biodiversitatea – varietatea ecosistemelor, a speciilor și a genelor – reprezintă capitalul natural al lumii, iar conservarea ei este una dintre prioritățile majore ale Uniunii Europene în materie de mediu. Pentru că nu pot fi măsurate toate aspectele biodiversității, au fost elaborați „indicatori” ai biodiversității la nivel european. Aceștia constituie un instrument rapid și ușor de utilizat pentru evidențierea mesajelor esențiale și prezentarea tendințelor generale ale situației biodiversității din Europa. Indicatorii biodiversității constituie totodată o parte fundamentală a elaborării politicilor, întrucât oferă un mecanism de feedback extrem de important pentru a determina dacă politicile și acțiunile UE au efectul dorit. Ultimele evaluări efectuate pe baza indicatorilor au arătat că, deși s-au înregistrat unele progrese, situația biodiversității la nivelul UE este în continuare îngrijorătoare (CE, 2010: *Monitorizarea impactului politicii UE în materie de biodiversitate*).

Cea mai recentă evaluare pe baza indicatorilor arată că starea biodiversității din Europa rămâne în continuare un motiv serios de îngrijorare. De exemplu, deși scăderea populațiilor unor specii de păsări de pe terenurile agricole pare să se fi stabilizat de la mijlocul anilor 1990, fluturii de câmp din Europa continuă să înregistreze o scădere drastică (de aproape 70%), care nu arată semne de atenuare. Aproape 25% din speciile de animale din Europa, printre care mamifere, amfibieni, reptile, păsări și fluturi sunt amenințate cu dispariția (CE, 2010: *Monitorizarea impactului politicii UE în materie de biodiversitate*).

În această privință, evaluarea a arătat că serviciile ecosistemice din Europa se degradează într-o asemenea măsură încât multe dintre ele nu mai pot oferi calitatea și cantitatea optime ale unor servicii de bază precum polenizarea culturilor, asigurarea purității aerului și a apei sau controlarea inundațiilor și a eroziunii. La un nivel mai global, amprenta ecologică a Europei arată că cererea de resurse naturale are consecințe care depășesc cu mult granițele sale geografice. Consumul actual de resurse naturale al europenilor este de două ori mai mare decât ceea ce pot oferi terenurile și apele Europei (CE, 2010: *Monitorizarea impactului politicii UE în materie de biodiversitate*).

A. Indicatori specifici: RO 40 (SEBI 005) – Habitate de interes european din Romania

Datele pentru acest indicator se vor regăsi în Raportul privind starea mediului pentru anul 2019 la nivel național.

B. Alte date și informații specifice

În județul Cluj, situația unor habitate de interes comunitar a fost analizată în cadrul procesului de elaborare a planurilor de management ale siturilor Natura 2000.

Exemple:

- **în situl Natura 2000 ROSCI0238 Suatu-Cojocna-Crairât:**
  - *habitatul 1530* - Pajiști și mlaștini sărăturate panonice și pontosarmatice*: starea de conservare este favorabilă, structura și funcțiile habitatului sunt păstrate, iar tendința actuală a suprafeței tipului de habitat este stabilă;
  - *habitatul 1310 - Comunități de Salicornia și alte specii anuale care colonizează terenurile măloase și nisipoase*: starea de conservare este favorabilă, structura și funcțiile habitatului sunt păstrate, iar tendința actuală a suprafeței tipului de habitat este stabilă;
- **în situl Natura 2000 ROSCI0295 Dealurile Clujului Est:**
  - *habitatul 6510 Fânețe de joasă altitudine (Alopecurus pratensis, Sanguisorba officinalis)*: structura și funcțiile tipului de habitat, inclusiv speciile caracteristice sunt afectate de influența antropică, motiv pentru care suprafețele habitatului 6510 sunt afectate în ceea ce privește structura și funcțiile specifice. Tendința actuală a tipului de habitat este de reducere.
  - *habitatul 6210* Pajiști xerofile seminaturale și facies cu tufișuri pe substrate calcaroase (Festuco-Brometalia) (*situri importante pentru orhidee)*: starea generală de conservare a habitatului este bună, arealul natural al habitatului și suprafețele pe care le acoperă sunt stabile în acest moment.
- **în situl Natura 2000 ROSCI099 Lacul Știucilor-Sic-Puini-Bonțida:**
  - *habitatul 3150 Lacuri eutrofe naturale cu vegetație tip Magnopotamion sau Hydrocharition*: tendința stării de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al suprafeței ocupate este stabilă;
  - *habitatul 6430 Comunități de lizieră cu ierburi înalte higrofile de la nivelul câmpiilor, până la cel montan și și alpin*: tendința stării de conservare a tipului de habitat din punct de vedere al suprafeței ocupate este stabilă;

Tendințe privind situația speciilor prioritare

A. Indicatori specifici: RO 07 (CSI 007) – Specii de interes european; RO 09 (CSI 009) – Diversitatea speciilor

Datele pentru acest indicator se vor regăsi în Raportul privind starea mediului pentru anul 2019 la nivel național.

B. Alte date și informații specifice

Deși unele ecosisteme se degradează, există totuși și unele semne care indică faptul că legislația UE are un impact pozitiv și contribuie cel puțin la stoparea declinului biodiversității în unele zone. Rețeaua Natura 2000, de pildă, care are obiectivul de a proteja situri importante care adăpostesc aproximativ 1.500 de specii și habitate rare și amenințate vizate de cele două directive privind natura, este aproape finalizată. Rețeaua, care cuprinde toate cele 27 de state membre ale UE, și-a dublat dimensiunea în ultimii zece ani, iar în prezent conține peste 26.000 de situri,

acoperind aproximativ 18% din zonele terestre și marine ale UE (CE, 2010: *Monitorizarea impactului politicii UE în materie de biodiversitate*).

În județul Cluj, informațiile referitoare la speciile prioritare provin din studiile efectuate cu ocazia elaborării planurilor de management ale siturilor Natura 2000. De exemplu, în situl Natura 2000 ROSCI0295 Dealurile Clujului Est, specia prioritară de interes comunitar *Vipera ursinii rakosiensis* este extrem de rară, în timp ce specia *Callimorpha (Euplagia) quadripunctaria* este întâlnită în toare regiunile sitului, cu o pondere mai mare în zonele împădurite și zonele cu un procent de acoperire cu tufăriș de *Prunus spinosa* și *Crataegus monogyna* de cel puțin 25-30%.

V.1.1 Speciile invazive

Amenințări pentru biodiversitate și presiuni exercitate asupra biodiversității.

A. Indicatori specifici: RO 43 (SEBI 010) – Specii alogene invazive

Datele pentru acest indicator se vor regăsi în Raportul privind starea mediului pentru anul 2019 la nivel național.

B. Alte date și informații specifice

Flora și fauna Europei au evoluat de-a lungul a milioane de ani. Lanțurile muntoase, mările și râurile au scindat populații, contribuind astfel la dezvoltarea unei biodiversități extrem de bogate. Dar, odată cu extinderea comerțului și a turismului internațional, aceste bariere la nivel mondial au dispărut, speciile putând să intre astfel în contact direct unele cu altele (CE, 2010: *Specii alogene invazive*).

Speciile invazive reprezintă o amenințare majoră din ce în ce mai acută la adresa biodiversității indigene în Europa. Plantele și animalele care ajung să se adapteze la habitate străine pot acapara flora și fauna indigenă, provocând daune mediului. Aceste organisme sunt cunoscute sub denumirea de „specii invazive” (CE, 2010: *Specii alogene invazive*). Răspândirea acestora a fost accelerată de: intensificarea schimburilor comerciale, a turismului și a transportului transfrontalier de mărfuri; practicile greșite din horticultură și din silvicultură (unele plante ornamentele utilizate pentru împăduriri au devenit invazive); degradarea habitatelor naturale, a ecosistemelor și câmpurilor agricole a facilitat stabilirea speciilor străine și să transformarea acestora în specii invazive (CE, 2010: *Specii alogene invazive*).

Această situație generează concurență pentru habitate și surse de hrană prețioase. Și, în timp ce speciile indigene dispun de rezistență la paraziții sau bolile locale, deseori acestea nu au sau au prea puține mijloace naturale de apărare împotriva organismelor străine, putând fi astfel realmente decimate. De asemenea, animalele sau insectele al căror număr este ținut sub control de prădătorii din mediul lor natural se pot reproduce rapid și pot domina un mediu nou unde nu au prădători naturali. Dar mobilitatea din zilele noastre interferează cu acest proces de evoluție, aducând în contact specii concurente, în mod artificial și într-un ritm fără precedent în istorie (CE, 2010: *Specii alogene invazive*).

Deși nu toate speciile alogene sunt dăunătoare, potrivit principiului precauției, toate speciile alogene trebuie să fie identificate, iar autoritățile trebuie să fie pregătite să răspundă rapid și să soluționeze problemele. Detectarea timpurie și răspunsul rapid sunt acțiunile cele mai eficiente din punct de vedere economic și cu cel mai ridicat potențial de reușită comparativ cu acțiunile adoptate după stabilizarea unei specii (CE, 2010: *Specii alogene invazive*).

Cele mai multe specii non-europene au fost introduse intenționat, inclusiv arborii și culturile care sunt mai rezistente sau care cresc mai repede, plantele ornamentale de grădină sau animalele de casă. Acestea pot să nu creeze niciun fel de probleme până în momentul în care evadează sau sunt eliberate în natură. Alte specii alogene nedorite au sosit accidental, de exemplu ca „pasageri clandestini” prinși în containere transportate cu aeronavele sau navele cargo, sau crustacee transportate pe coca navelor (CE, 2010: *Specii alogene invazive*). Agenția Europeană de Mediu a elaborat o listă cu 163 cele mai dăunătoare specii alogene invazive care amenință ecosistemele din Europa. Începând cu 1950, în fiecare an mai apare cel puțin încă o astfel de specie și nu există semne că rata ar scădea (CE, 2010: *Specii alogene invazive*).

Majoritatea speciilor invazive sunt originare din America de Nord și Asia. Cu toate acestea, un număr semnificativ de specii își au originea într-o anumită regiune europeană, dar au fost transportate către alte regiuni ale continentului. Piața unică europeană și călătoriile fără frontiere susțin acest fenomen. Exemplele sunt numeroase:

- **Buburuza asiatică multicoloră provine** din Asia și reprezintă o amenințare letală la adresa buburuzelor indigene, precum și la adresa fluturilor sau a altor insecte.
- **Limaxul ucigaș** originar din Peninsula Iberică, s-a răspândit în Europa. Imun la măsurile de eradicare, acesta se hrănește cu specii de limacși mai slabe.
- **Nutria și bizamul**, aduse din America pentru blană, se află acum în stare sălbatică în Europa, avariind canalele și sistemele de protecție împotriva inundațiilor (CE, 2010: *Specii alogene invazive*).

Controlul speciilor invazive presupune o abordare în trei etape:

- **Prevenirea** este cea mai ieftină și cea mai eficientă abordare și presupune controale mai stricte la frontiere și un schimb de informații la nivel regional, național și internațional.
- Din momentul aclimatizării speciilor invazive, **eradicarea** reprezintă cea mai eficientă măsură. Pentru a acoperi suprafețe vaste, astfel de acțiuni necesită coordonare și finanțare la nivel central.
- În cazul în care eradicarea nu este posibilă, sunt necesare măsuri **de izolare și de control** pe termen lung pentru a stopa răspândirea în continuare a speciilor invazive (CE, 2010: *Specii alogene invazive*).

Suprafețele considerate surse pentru pătrunderea speciilor adventive și cosmopolite, cu potențial invaziv în structura habitatelor naturale, sunt reprezentate în județul Cluj de suprafețele arabile, căile de acces, suprafețele ruderales și stânele de oi.

Din studiile efectuate până în prezent în vederea elaborării planurilor de management ale ariilor naturale protejate, în habitatele de interes comunitar din siturile Natura 2000 caracteristice regiunii biogeografice continentale din județul Cluj (Suatu-Cojocna-Crairât, Făgetul Clujului, Dealurile Clujului Est, etc), principalele specii de plante invazive identificate până în prezent sunt: *Hippophae rhamnoides*, *Ailanthus altissima*, *Conyza canadensis*, *Cardaria draba*, *Robinia pseudacacia*, *Sambucus ebulus* și *Xanthium strumarium*.

Printre cele mai frecvente măsuri de limitare a efectelor negative a speciilor invazive asupra ecosistemele naturale specifice zonei sunt: îndepărtarea manuală sau mecanică a acestora; controlul periodic (o dată pe an) privind dezvoltarea speciilor invazive; interzicerea accesului turmelor de oi în habitatele forestiere; evitarea suprapășunatului și subpășunatului; cosirea înaintea fructificării speciilor invazive; limitare/eliminarea utilizării fertilizatorilor.

V.1.2 Poluarea și încărcarea cu nutrienți

Încărcarea cu nutrienți (azot și fosfor) determină pierderi de biodiversitate și produc degradarea ecosistemelor. Datele pentru acest indicator se vor regăsi în Raportul privind starea mediului pentru anul 2019 la nivel național.

V.1.3 Schimbările climatice

Datele pentru acest indicator se vor regăsi în Raportul privind starea mediului pentru anul 2019 la nivel național.

V.1.4 Modificarea habitatelor

V.1.4.1 Fragmentarea ecosistemelor

A. Indicatori specifici: RO 44 (SEBI 013) – Fragmentarea arealelor naturale și semi-naturale

Datele pentru acest indicator se vor regăsi în Raportul privind starea mediului pentru anul 2019 la nivel național.

B. Alte date și informații specifice

Peisajul Europei a suferit o mai mare pierdere și fragmentare a habitatelor decât oricare altul. Comparativ cu alte regiuni ale lumii, România face parte dintr-un continent cu o populație destul de densă, o mare parte a terenului fiind utilizată în mod activ. Prin urmare, multe dintre zonele naturale rămase sunt supuse presiunilor și riscă să devină fragmentate. Acest lucru afectează funcționarea ecosistemelor, care necesită spațiu pentru a se dezvolta și pentru a-și îndeplini rolurile (CE, 2010: *Infrastructura verde*).

Fragmentarea reprezintă separarea unei zone naturale anterior continuă în unități naturale mai mici, izolate una de alta prin terenuri care au fost transformate pentru producția economică sau dezvoltarea infrastructurii, cum ar fi construcția de drumuri (*IUCN 2012: Ecological Restoration for Protected Areas*).

Fragmentarea ecosistemelor este cauzată de o întreagă serie de factori diferiți legați de schimbările în utilizarea terenurilor, printre care se numără extinderea urbană, infrastructurile de transport și intensificarea practicilor agricole sau silvice (*CE, 2010: Infrastructura verde*).

Plantele și animalele sălbatice trebuie să poată să circule, să migreze, să se disperseze și să facă schimb de populații între zonele protejate pentru a-și asigura supraviețuirea pe termen lung. Ecosistemele formate dintr-o mare varietate de specii prezintă o probabilitate mai ridicată de a rămâne stabile atunci când se înregistrează unele pierderi sau deteriorări decât ecosistemele cu funcții reduse (*CE, 2010: Infrastructura verde*).

Extinderea urbană, practicile agricole sau silvice intensive și rutele de transport prezintă obstacole semnificative și uneori de netrecut în calea circulației speciilor. De asemenea, acestea determină ca mediul în ansamblu să devină mai ostil și inaccesibil faunei (*CE, 2010: Infrastructura verde*).

Crearea unei infrastructuri verzi contribuie la îmbunătățirea conectivității între zonele naturale existente pentru a contracara fragmentarea și pentru a accentua coerența ecologică a acestora, precum și la restabilirea legăturilor între zonele naturale existente, de exemplu prin coridoare de trecere a animalelor sau alte locuri de trecere și pasaje ecologice, îmbunătățind, de asemenea, calitatea ecologică generală a mediului în ansamblu pentru ca acesta să respecte mai mult fauna și circulația animalelor sălbatice (*CE, 2010: Infrastructura verde*).

În județul Cluj, zonele de bază importante pentru habitatele și speciile de interes conservativ sunt protejate în cadrul ariilor naturale protejate, acestea acoperind 114.408 ha ceea ce reprezintă 17,5% din suprafața totală a județului. Cu toate acestea, în vederea stopării pierderii biodiversității, trebuie luate măsuri și pe restul suprafeței de 82,5% rămasă din teritoriu. Aceasta deoarece plantele și animalele sălbatice trebuie să poată circula, să migreze, să se disperseze și să facă schimb de populații între zonele protejate pentru a-și asigura supraviețuirea pe termen lung.

În vederea asigurării conectivității habitatelor naturale, o practică frecvent utilizată la nivel european este reprezentată de stabilirea unor coridoare ecologice, acestea reprezentând conform OUG 57/2007 *zone naturale sau amenajate care asigură cerințele de deplasare, reproducere și refugiu pentru speciile sălbatice terestre și acvatice și în care se aplică unele măsuri de protecție și conservare*. Pentru evitarea fragmentării ecosistemelor, Agenția pentru Protecția Mediului Cluj acordă o atenție deosebită avizării planurilor urbanistice generale și zonale, astfel încât să se evite introducerea în intravilan a terenurilor care reprezintă punți de legătură între ecosistemele naturale periurbane.

V.1.4.2 Reducerea habitatelor naturale și semi-naturale

A. Indicatori specifici: RO 14 (CSI 014) – Ocuparea terenurilor

Datele pentru acest indicator se vor regăsi în Raportul privind starea mediului pentru anul 2019 la nivel național.

B. Alte date și informații specifice

Intensificarea activităților economice amenință în permanență diversitatea biologică prin exercitarea unor presiuni puternice asupra mediului. Presiunile antropice se manifestă prin distrugerea habitatelor naturale, utilizarea nerațională a solurilor, concentrarea activităților în zone cu valoare ecologică ridicată, exploatarea excesivă a unor resurse naturale creșterea numărului populației și a gradului de ocupare a terenurilor, dezvoltarea agriculturii și economiei, modificarea peisajelor și a ecosistemelor, etc.

Presiunile antropice se datorează în mare parte extinderii urbanizării, activităților agricole, turismului necontrolat, braconajului și vânătorii, pășunatului excesiv, pescuitului, toate acestea ducând la reducerea habitatelor naturale și seminaturale, cu repercusiuni negative asupra numărului speciilor din fauna și flora sălbatică.

Dezvoltarea necontrolată a turismului poate determina o presiune mare asupra habitatelor naturale și seminaturale, ducând la ocuparea irațională și degradarea terenurilor, în acest sens fiind necesară implementarea conceptului de ecoturism, nu numai în ariile naturale protejate.

O altă presiune antropică care duce la reducerea calității habitatelor naturale și seminaturale este pășunatul, acesta îngreunând în multe cazuri regenerarea naturală a vegetației arboricole. În cazul terenurilor agricole, suprafața precum și intensitatea folosirii acestora crește progresiv, fapt ce are repercursiuni asupra florei și faunei sălbatice. Astfel necesitatea conservării unor ecosisteme naturale caracteristice a devenit o problemă de mare actualitate.

Exploatarea excesivă a unor resurse naturale și fragmentarea unor habitate duc la periclitatea vieții sălbatice. Toate investițiile amplasate în zone naturale, trebuie să țină seama, în primul rând, de impactul negativ asupra florei și a faunei sălbatice prin ocuparea de noi suprafețe de teren. În acest sens se impun studii de impact bine documentate, elaborate de către specialiști în domeniu, punându-se accent pe efectele pe termen mediu și lung.

V.1.5 Exploatarea excesivă a resurselor naturale

V.1.5.1 Exploatarea forestieră

A. Indicatori specifici: RO 45 (SEBI 017) – Păduri: fond forestier, creșterea și recoltarea masei lemnoase

Datele pentru acest indicator au fost prezentate în capitolul VI Pădurile.

B. Alte date și informații specifice

Utilizarea nesustenabilă a resurselor naturale și supraexploatarea lor, care apare atunci când consumul depășește puterea de refacere a plantelor și animalelor, este una din amenințările majore pentru biodiversitate. Produsele lemnoase ale fondului forestier pot fi:

- produse principale, rezultate din tăieri de regenerare a pădurilor;
- produse secundare, rezultate din tăieri de îngrijire a arboretelor tinere;
- produse accidentale, rezultate în urma calamităților și din defrișări de pădure legal aprobate;
- produse de igienă, rezultate din procesul normal de eliminare naturală;
- alte produse: arbori și arbuști ornamentali, răchită, puieti și diferite produse din lemn.

Volumul maxim de masă lemnoasă ce se poate recolta anual din păduri este în limita posibilității stabilite prin amenajamentele silvice pe fiecare unitate de producție și pe natura produselor și recoltarea se face pe bază de autorizație de exploatare. Evaluarea, estimarea acestor produse se face prin acte de punere în valoare (APV) întocmite de unitățile silvice și se valorifică pe bază de licitații, cu excepția celor exploatare în regie proprie de unitățile private.

V.2. PROTECȚIA NATURII ȘI BIODIVERSITATEA: PROGNOZE ȘI ACȚIUNI ÎNTREPRINSE

V.2.1. Rețeaua de arii protejate

Ariile naturale protejate de interes național

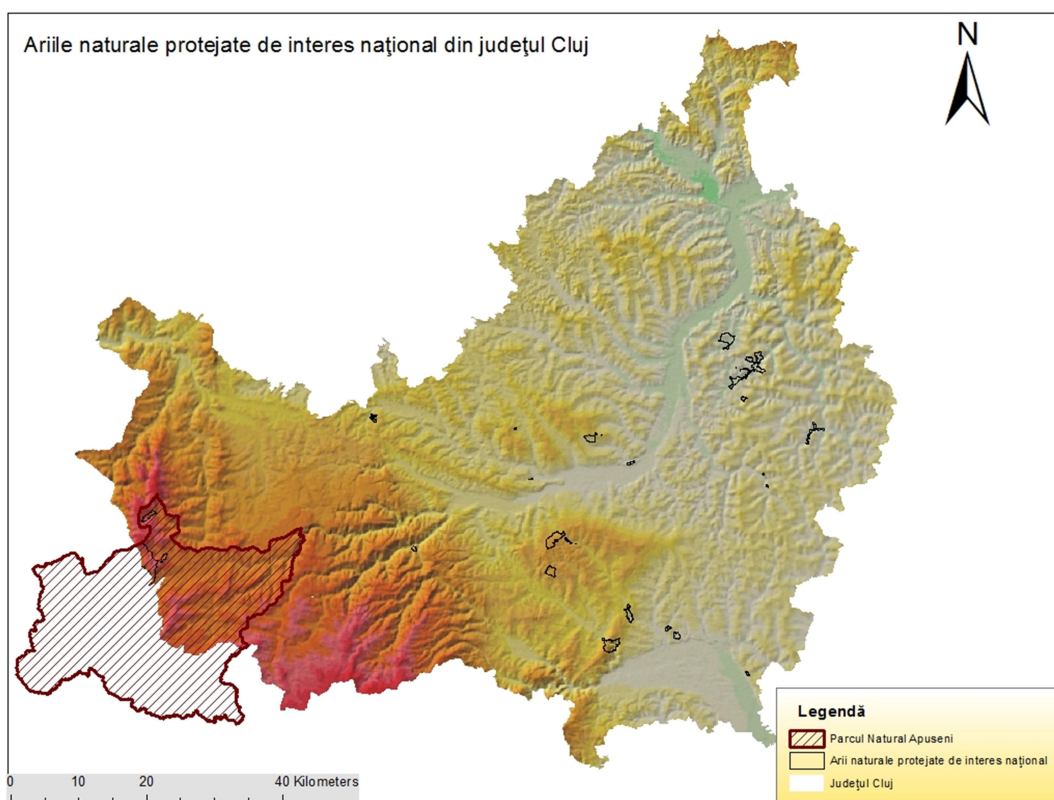
A. Indicatori specifici: RO 41 (SEBI 007) – Arii protejate desemnate la nivel național

În județul Cluj au fost desemnate 24 de arii naturale protejate de importanță națională, conform Legii nr. 5/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate, H.G. 2151/2004 privind instituirea regimului de arie naturală protejată pentru noi zone, H.G. 1581/2005 privind instituirea regimului de arie naturală protejată pentru noi zone și H.G. 1143/2007 instituirea de noi arii naturale protejate. (Figura V.2.1.1.).

Cele 24 de arii naturale protejate (tabelul V.2.1.1.) sunt incluse în următoarele categorii definite de către Uniunea Internațională pentru Conservarea Naturii (UICN) și transpuse în legislația națională prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 57/2007 aprobată cu modificări prin Legea nr. 49/2011: parc natural, monument natural, rezervație naturală.

Tabelul V.2.1.1. Ariile naturale protejate de interes național din județul Cluj

Nr. crt.	Nume arie naturală protejată	Categoria	Localizare
1	Parcul Natural Apuseni	parc natural	Comuna Beliș
2	Cariera Corabia	monument natural	Comuna Gilău
3	Peștera Vârfurașu	monument natural	Comuna Mărgău
4	Fânațele Suatu I și II	rezervație naturală	Comuna Suatu
5	Fânațele Clujului – Copârșaie	rezervație naturală	Municipiul Cluj-Napoca
6	Fânațele Clujului – Valea lui Craiu	rezervație naturală	Municipiul Cluj-Napoca
7	Valea Morilor	rezervație naturală	Comuna Feleac
8	Pârâul Dumbrava	rezervație naturală	Comuna Ciurila
9	Cheile Turzii	rezervație naturală	Comuna Mihai Viteazu
10	Lacul Știucilor	rezervație naturală	Comuna Fizeșu Gherlii
11	Valea Legiilor	rezervație naturală	Comuna Geaca
12	Făgetul Clujului	rezervație naturală	Municipiul Cluj-Napoca
13	Peștera Mare (de pe Valea Firei)	monument natural	Comuna Mărgău
14	Peștera din Piatra Ponorului	monument natural	Comuna Mărgău
15	Gipsurile de la Leghia	monument natural	Comuna Aghireșu
16	Locul Fosilifer Coruș	monument natural	Comuna Baci
17	Molhașul Mare de la Iz buc	rezervație naturală	Comuna Beliș
18	Cheile Baciului	rezervație naturală	Comuna Baci
19	Cheile Turenilor	rezervație naturală	Comuna Tureni
20	Sărăturile și Ocna Veche	rezervație naturală	Municipiul Turda
21	Stufărișurile de la Sic	rezervație naturală	Comuna Sic
22	Dealul cu Fluturi	rezervație naturală	Comuna Vișoara
23	Pădurea Ciuășului	rezervație naturală	Comuna Țaga
24	Rezevatia de orbeti de la Apahida	rezervație naturală	Comuna Apahida

Figura V.2.1.1. Ariile naturale protejate de interes național din județul Cluj

Ariile naturale protejate de interes comunitar

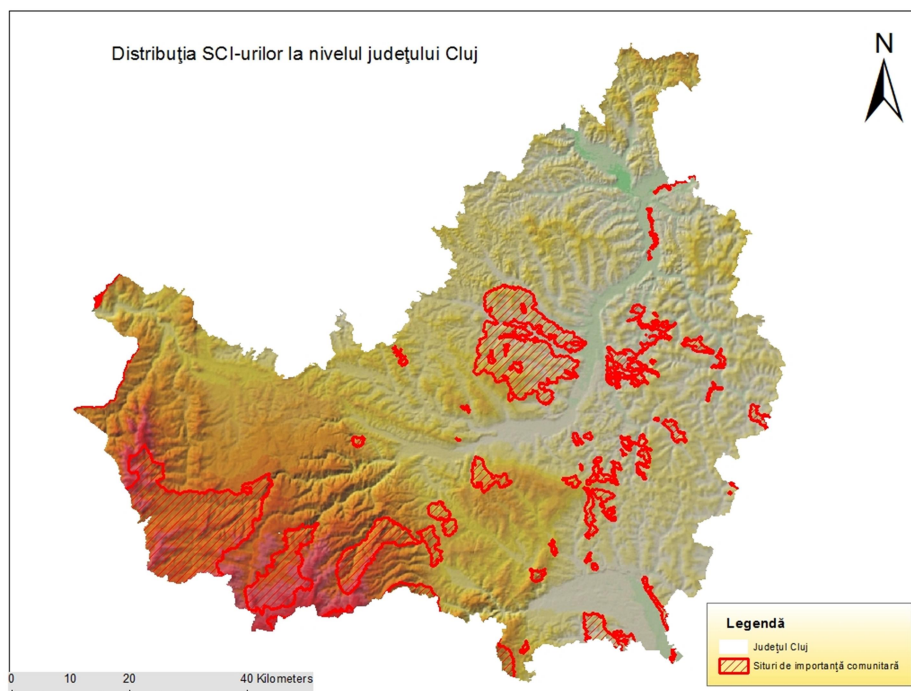
A. Indicatori specifici: RO 42 (SEBI 008) – Arii protejate de interes comunitar desemnate conform Directive Habitatare și Pasari

În ceea ce privește Rețeaua Natura 2000, conform Ordinul Ministrului Mediului și Pădurilor nr. 2387/2011 pentru modificarea Ordinului Ministrului Mediului și Dezvoltării durabile nr. 1964/2007 și conform Ordinului Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor nr. 46 din 12 ianuarie 2016 privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România (SCI) și Hotărârea de Guvern nr. 971/2011 pentru modificarea și completarea HG nr. 1284/2007 privind declararea ariilor de protecție specială avifaunistică ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România (SPA), au fost declarate la nivelul județului Cluj 35 de situri Natura 2000 (tabelul V.2.1.2) dintre care 30 sunt Situri de Importanță Comunitară (SCI) (Figura V.2.1.2), iar 5 sunt Arii de Protecție Specială Avifaunistică (SPA) (Figura V.2.1.3).

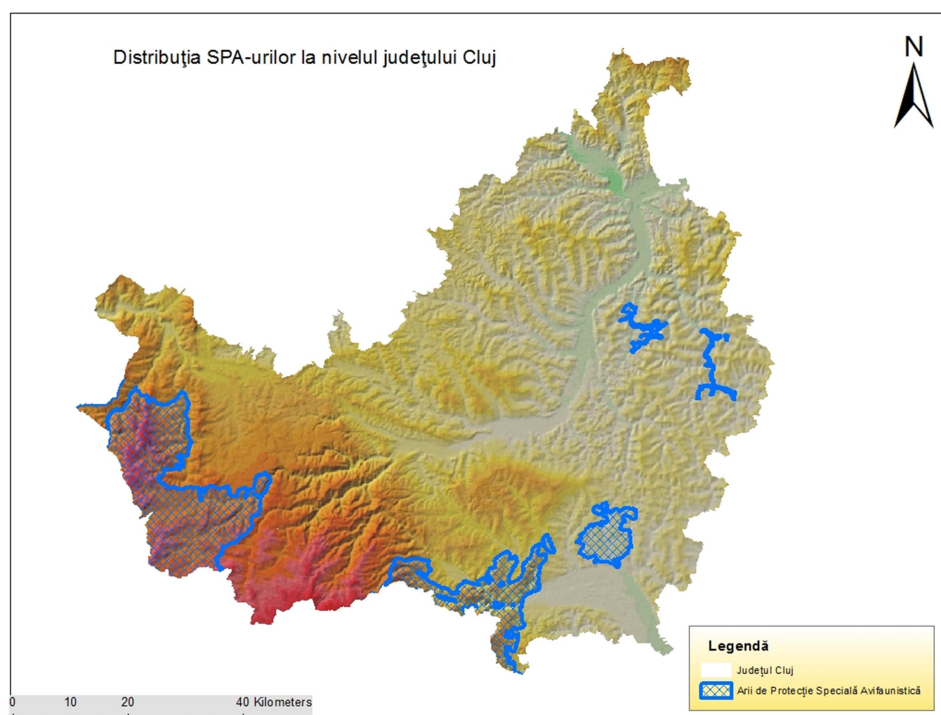
Tabelul V.2.1.2. Siturile Natura 2000 din județul Cluj

Nr. crt	Cod	Nume sit	Suprafața (ha)	
			în jud. Cluj	Total
Situri de Importanță Comunitară				
1	ROSCI0002	Apuseni	28858	75943
2	ROSCI0274	Agârbiciu	240,81	240,81
3	ROSCI0301	Bogata	852,72	3662
4	ROSCI0313	Confluența Mureș cu Arieș	88,56	857
5	ROSCI0034	Cheile Turenilor	134	134
6	ROSCI0035	Cheile Turzii	326	326
7	ROSCI0040	Coasta Lunii	604	694
8	ROSCI0062	Defileul Crișului Repede - Pădurea Craiului	38,73	39411
9	ROSCI0295	Dealurile Clujului Est	19622,89	19622,89
10	ROSCI0074	Făgetul Clujului - Valea Morii	1667	1667
11	ROSCI0410	Fânațele de la Sucutard	218	218
12	ROSCI0300	Fânațele Pietroasa - Podeni	105	105
13	ROSCI0099	Lacul Știucilor-Sic-Puini-Bonțida	3798	3798
14	ROSCI0116	Molhașurile Căpățânei	253	816
15	ROSCI0119	Muntele Mare	414	1654
16	ROSCI0322	Muntele Șes	129,51	34881
17	ROSCI0146	Pădurea de stejar pufos de la Hoia	12	12
18	ROSCI0331	Pajiștile Balda - Frata – Miheșu de Câmpie	46	200
19	ROSCI0333	Pajiștile Sărmășel-Milaș-Urmeniș	557	1136
20	ROSCI0356	Poienile de la Șard	47	47
21	ROSCI0427	Pajiștile de la Liteni-Săvădisla	2424	2424

22	ROSCI0429	Pajiștile de la Morîști și Cojocna	89	89
23	ROSCI0223	Sărăturile-Ocna Veche	133	133
24	ROSCI0233	Someșul Rece	8529	8529
25	ROSCI0238	Suatu Cojocna Crairât	4146	4146
26	ROSCI0394	Someșul Mic	117	117
27	ROSCI0437	Someșul Mare între Mica și Beclean	101,4	323
28	ROSCI0253	Trascău	2003	50064
29	ROSCI0263	Valea Ierii	6302	6302
30	ROSCI0440	Valea Sardului	193	193
TOTAL SCI			82 049	
Arii de Protecție Specială Avifaunistică				
1	ROSPA0081	Munții Apuseni-Vlădeasa	42818	93082
2	ROSPA0087	Munții Trascăului	17706	93189
3	ROSPA0104	Bazinul Fizeșului	1627	1627
4	ROSPA0113	Cânepiști	6212	6212
5	ROSPA0115	Defileul Crișului Repede -Valea Iadului	25.77	17171
TOTAL SPA			68 388	

Figura V.2.1.2. Distribuția SCI-urilor la nivelul județului Cluj

Figura V.2.1.3. Distribuția SPA-urilor la nivelul județului Cluj

Majoritatea suprafețelor cu biodiversitate mare din județul Cluj au fost declarate ca arii naturale protejate de interes național anterior implementării Rețelei Natura 2000 în România astfel că, numeroase situri Natura 2000 se suprapun peste acestea. Cu toate acestea, deoarece ariile naturale protejate de interes național preexistente sunt puternic fragmentate și ocupă suprafețe mici, suprafața totală a siturilor Natura 2000 în județul Cluj depășește cu mult suprafața ariilor naturale

protejate de interes național. Deoarece majoritatea Siturilor de Importanță Comunitară se suprapun cu Ariile de Protecție Specială Avifaunistică, în anul 2007 Rețeaua Natura 2000 ocupa 11,52% (76.845 ha) din teritoriul județului Cluj. Ca urmare a suprapunerii ariilor naturale protejate de interes național cu Rețeaua Natura 2000, în anul 2007 în județul Cluj beneficiau de cel puțin un statut de protecție 77191 ha, ceea ce reprezenta 11,57% din suprafața județului (Tabelul V.2.1.3.).

Ca urmare a completării Rețelei Natura 2000 în anul 2011, suprafața Siturilor de Importanță Comunitară a ajuns la 76937 ha (11.53%), iar suprafața Ariilor de Protecție Specială Avifaunistică a ajuns la 68363 ha (10.25%). În urma declarării siturilor Natura 2000 în anul 2016, suprafața Siturilor de Importanță Comunitară a ajuns la 82049 ha (12,29%), iar suprafața Ariilor de Protecție Specială Avifaunistică la 68388 ha (10.25%) (Tabelul V.2.1.3.).

Tabelul V.2.1.3. Evoluția suprafeței ariilor naturale protejate în perioada 2007-2019

Tipuri de arii naturale protejate	2007	2019
Arii naturale protejate de interes național (ha)	31195	31195
Arii naturale protejate de interes național (%)	4,68	4,68
Situri de importanță comunitară (ha)	53994	82 049
Situri de importanță comunitară (%)	8,09	12,29
Arii de protecție specială avifaunistică (ha)	56773	68 388
Arii de protecție specială avifaunistică (%)	8,51	10,25
Total arii naturale protejate (ha)	31195	120235
Total arii naturale protejate (%)	4,68	18,02

Suprafața ariilor naturale protejate de interes național s-a păstrat în anul 2019 la fel ca în anul 2007, adică 31195 hectare. Suprafața Siturilor de importanță comunitară și a ariilor de protecție specială avifaunistică (Rețeaua Natura 2000) a înregistrat o creștere constantă până în anul 2016 (Figura V.2.1.4.).

Cheile Baciului (foto: Andrei Crișan)

Bazinul Fizesului (SPA)

(sursa: ecotransilvania.ro)